

Project Gaswinning Friesland-Follega-Woudsend Participatieplan Herziene versie

11 december 2025



Inhoudsopgave

1. Introductie	3
2. Participatieplan.....	4
2.1 Visie op participatie in dit project.....	4
2.2 Participatie voor project Gaswinning FFW	5
2.2.1 De ligging van de mijnbouwlocatie(s), toegangsweg en pijpleidingroutes	5
2.2.2 De landschappelijke inpassing van de mijnbouwlocatie(s).....	6
2.2.3 Planning aanleg locatie(s), pijpleidingen, bouwwerkzaamheden en boringen	6
3. Omgeving gaswinning FFW	7
3.1 Overzichtskaart omgeving gaswinning FFW	7
3.2 Betrokkenen	8
4. Participatie en informatie project Gaswinning FFW	9
4.1 Voornemen en voorstel voor participatie	10
4.1.1 Bewonersbrief	10
4.1.2 Informatiebijeenkomsten raden en staten regionale overheden	10
4.1.3 Inloopbijeenkomst in Sint Nicolaasga	10
4.1.4 Dorpenoverleg in Woudsend	10
4.1.5 Jaarvergadering Plaatselijk Belang Hommerts-Jutrijp	10
4.2 Notitie Reikwijdte en Detailniveau	11
4.2.1 Bewonersbrief	11
4.2.2 Inloopbijeenkomsten in Woudsend en Sint Nicolaasga.....	11
4.2.3 Digitale informatiebijeenkomst raden en staten regionale overheden	12
4.3 Doorlopende informatievoorziening.....	12
4.4 Formele inspraakmomenten in de projectprocedure	12
Bijlage	13
Bijlage 1: Reacties voorstel voor participatie 2024	13
Bijlage 2: Reacties communicatie en participatie concept-NRD	15

1. Introductie

In dit participatieplan leest u hoe de participatie wordt ingericht door het ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG) en Vermilion Energy Netherlands B.V. (Vermilion). Het participatieplan is een levend document en wordt per procedurestap geüpdatet en gepubliceerd.

Binnen het project zijn er verschillende rollen weggelegd voor verschillende partijen. Zo is Vermilion initiatiefnemer van het project, aanjager van het participatieplan, zorgt het voor een goede voorbereiding van het project en voor het aanvragen van vergunningen en ontheffingen. Het ministerie van KGG coördineert de projectprocedure en is bevoegd gezag voor het projectbesluit en vergunningen. De provincie Fryslân, gemeente De Fryske Marren, Súdwest-Fryslân en Weststellingwerf en het Wetterskip Fryslân hebben een onafhankelijke rol. Deze regionale overheden vertegenwoordigen de belangen van de inwoners, de fysieke omgeving en geven advies en zijn bevoegd gezag in bepaalde vergunningsprocedures.

Uitgangspunt van het project gaswinning Friesland-Follega-Woudsend (FFW) is de aanleg van maximaal drie nieuwe locaties boven of vlakbij het aardgasveld FFW. Eén van deze drie locaties kan eventueel de uit te breiden, bestaande locatie Woudsend zijn. Deze nieuwe locaties zijn nodig voor het uitvoeren van diepboringen en het produceren van gas. Voor deze productie sluit Vermilion de locaties met een ondergrondse pijpleiding aan op het bestaande ondergrondse netwerk van leidingen.

De omgeving waar het project wordt uitgevoerd, ligt vlakbij andere kleine velden waar Vermilion actief is, zoals Oppenhuizen en Oldelamer. Vermilion heeft daarnaast in een groot deel van het zuidwestelijk deel van Fryslân seismisch onderzoek uitgevoerd in 2017 en 2021. Regionale overheden, maatschappelijke organisaties en een deel van de bedrijven en bewoners kennen Vermilion daardoor al van eerdere projecten in het gebied.

Wilt u bijdragen aan de uitwerking van de plannen? Dat kan. Het ministerie van KGG en Vermilion nodigen regionale overheden, inwoners, organisaties en bedrijven van harte uit om in gesprek te gaan over de verdere uitwerking van de plannen voor de winning uit het FFW gasveld.

Meepraten kan over:

- Waar de mijnbouwlocatie(s) komen en hoe deze in het landschap passen
- Route voor de verschillende tracés van de pijpleidingen
- Planning aanlegfase locatie(s)
- Planning boringen
- Planning locatie(s) gereedmaken voor productie en aanleg pijpleidingen
- De manier van informeren over het project en de projectprocedure naar de betrokkenen toe

Het ministerie van KGG en Vermilion vinden het belangrijk dat iedereen kan meedenken over de uitwerking van de plannen voor dit project, voor zover dit mogelijk is. Hoe er is meegedacht en hoe u in het vervolg van het project mee kunt denken, leest u in dit document.

2. Participatieplan

Het ministerie van KGG en Vermilion vinden participatie, het meedenken over de uitwerking van de projectplannen, van de omgeving belangrijk voor het project. Door mee te denken en in gesprek te gaan met elkaar kan er rekening worden gehouden met de belangen en wensen van de omgeving. Doel van participatie is om alle betrokkenen goed te informeren en te laten meedenken, waar dit kan, en dat zowel Vermilion als de minister van KGG de omgeving haar belangen goed kent om vervolgens zorgvuldige keuzes te kunnen maken. Vermilion is verantwoordelijk voor inhoudelijke vragen over het project en het ministerie van KGG is verantwoordelijk voor vragen over de projectprocedure.

2.1 Visie op participatie in dit project

Voor dit project hebben het ministerie van KGG en Vermilion afspraken gemaakt over hoe partijen betrokken blijven. Als betrokken partijen zich niet in de onderstaande afspraken herkennen, kunnen ze dit bespreken met het ministerie van KGG en/of Vermilion.

Het ministerie van KGG en Vermilion kennen de belangen en weten wat er speelt

Het ministerie van KGG en/of Vermilion hebben in een vroeg stadium van dit project met verschillende betrokken partijen uit de omgeving gesproken, zoals regionale overheden, organisaties en bewoners. Dit zal ook in volgende stappen van het project gebeuren. Betrokkenheid kan verschillende dingen betekenen. Denk bijvoorbeeld aan één-op-één met elkaar in gesprek gaan, een werksessie met een grote groep houden of een informatieavond organiseren. Iedereen die daar behoefte aan heeft, krijgt de kans om betrokken te zijn. Vermilion en het ministerie van KGG vinden het belangrijk om tijd te besteden aan het begrijpen van elkaars belangen, beelden, ideeën en plannen. Hierdoor kunnen het ministerie van KGG en Vermilion de belangrijkste kwesties in beeld krijgen en de juiste partijen benaderen.

Streven naar een oplossing met waarde voor alle partijen

Op lokaal (project)niveau zoeken het ministerie van KGG en Vermilion samen met de omgeving naar oplossingen voor participatie en informatie, zoals over welke punten meegedacht kan worden en hoe de omgeving op tijd geïnformeerd wordt over het project. Het ministerie van KGG en Vermilion zetten hun expertise in en benutten de kennis uit de omgeving. Bijvoorbeeld door te kijken naar hoe de locatie(s) het beste in het landschap passen en de route voor de toegang naar de locatie.

Partijen meenemen in de gemaakte keuzes en transparant zijn in afwegingen

Het is belangrijk dat iedereen goed begrijpt welke keuzes er in het project worden gemaakt en waarom. Daarom wordt op tijd informatie gedeeld over het project en de procedure via de projectpagina's, informatiebijeenkomsten en bijvoorbeeld bewonersbrieven. Door deze informatie samen te bespreken, kunnen partijen hun verwachtingen beter op elkaar afstemmen. Het ministerie van KGG legt uit welke keuzes in de projectprocedure zijn gemaakt. Vermilion vertelt welke keuzes er in de uitvoering van het project zijn gemaakt. Ook bij toekomstige keuzes wordt uitgelegd wat er wordt besloten en waarom. Als een bepaalde keuze niet mogelijk is, wordt dat duidelijk uitgelegd.

Helder verhaal met een duidelijke rol en verantwoordelijkheid

Het ministerie van KGG en Vermilion vinden het belangrijk dat iedereen weet wie zij zijn, wat ze doen en waarom ze dat doen.

Vermilion is de initiatiefnemer van het project en is het aanspreekpunt voor vragen over de inhoud van het project, zoals wat er gebeurt, waar en waarom. De momenten waarop bewoners en andere partijen kunnen meedenken of informatie krijgen, gaan daarom vooral over de uitvoering van het project.

Het ministerie van KGG is het bevoegd gezag en is verantwoordelijk voor de procedure en de besluitvorming over het project. Vragen hierover kunnen aan het ministerie worden gesteld, dat daar ook uitleg over geeft.

Maatwerk in participatie tijdens het project

Tijdens het project legt Vermilion uit waar er ruimte is voor andere ideeën of oplossingen, en waar dat niet kan. Soms kan iets niet vanwege de omgeving, de kosten of omdat het technisch niet haalbaar is. Vermilion en het ministerie van KGG kijken samen naar de ervaringen en inzichten die tijdens het project worden opgedaan. Ze bespreken wat de participatie heeft opgeleverd, wat dat betekent voor het project en welke vervolgstappen nodig zijn. Het participatieplan wordt steeds bijgewerkt op basis van deze ervaringen. Zo blijft het plan actueel en groeit het mee met het project. Het document is te vinden op de projectpagina's van Bureau Energieprojecten en Vermilion. De websites vindt u [op pagina 12](#).

2.2 Participatie voor project Gaswinning FFW

Binnen het project Gaswinning FFW kan er meegedacht worden op verschillende punten, zoals:

- Ligging en landschappelijke inpassing van de mijnbouwlocatie(s) (waar de mijnbouwlocatie komt te liggen)
- Route voor de ondergrondse pijpleidingen
- Planning voor de activiteiten, zoals:
 - o Bouwwerkzaamheden (op locatie)
 - o Aanleg van de locatie(s)
 - o Aanleg pijpleidingen
 - o Boringen

Daarnaast kunt u gedurende de hele projectprocedure aangeven op welke manier en wanneer u geïnformeerd wil worden.

2.2.1 De ligging van de mijnbouwlocatie(s), toegangsweg en pijpleidingroutes

De eerste stap is onderzoeken of er al een bestaande locatie is van waaruit het FFW-gasveld veilig en efficiënt kan worden bereikt. Zo wordt gekeken of er op die plek gaswinning mogelijk is. Ook moeten er nieuwe locaties worden gezocht. Een geschikte locatie moet aan een aantal criteria voldoen. Zo moet het in de omgeving passen, goed bereikbaar zijn en het gas moet veilig en verantwoord aangeboord kunnen worden.

Een algemene lijst van criteria waar een locatie aan moet voldoen is hieronder te vinden.

1. Bereikbaarheid van ondergrondse gas binnen het FFW-gasveld
2. Voldoende oppervlakte beschikbaar voor locaties en leidingroutes
3. Geen negatieve invloed op bestaande aardgasproductie in de omgeving
4. Acceptabele complexiteit en tijdsduur van boringen en onderhoud
5. Goede bodemgeschiktheid voor aanleg locaties en leidingen
6. Genoeg afstand van gebouwen
7. Acceptabele logistieke bereikbaarheid
8. Gelegen buiten EHS(NNN)/Natura2000/Waterwinning
9. Ecologisch geschikt
10. Rekening houden met archeologische, aardkundige en/of cultuurhistorische waarden
11. Landschappelijke inpassing mogelijk
12. Acceptabele afstand naar bestaande pijpleiding of locatie van Vermilion
13. Geen conflict met ontwikkelingsplannen van andere organisaties
14. Toestemming grondeigenaar/-gebruiker
15. Geen conflict met overige omgevingsfactoren

Betrokkenen konden tussen 16 mei en 26 juni (tijdens de publicatie en inzage van de concept-NRD) ideeën aandragen voor mogelijke locaties van de mijnbouwlocatie, de toegangsweg en de pijpleidingtracés. Dit kon ook tijdens de inloopbijeenkomsten in Sint Nicolaasga en Woudsend in juni 2025. Er is één locatie aangewezen en dit gebied wordt zorgvuldig overwogen bij het opstellen van de definitieve NRD en verder uitgewerkt in de procedure. Wanneer het gekozen gebied niet aan de criteria voldoet, bijvoorbeeld om veiligheids-, milieutechnische of praktische redenen, wordt dit duidelijk toegelicht in de openbare stukken.

2.2.2 De landschappelijke inpassing van de mijnbouwlocatie(s)

De plan-mer en de Integrale Effect Analyse (IEA) vormen de basis voor de keuze van de mijnbouwlocaties en leidingtracés. Deze keuze wordt genomen door middel van een Voorkeursbeslissing (VKB) en een Voorbereidingsbesluit (VB). Deze komen, samen met bijbehorende rapporten, als ontwerp ter inzage. Iedereen kan een reactie indienen.

Wanneer de mijnbouwlocaties zijn vastgesteld in het Voorbereidingsbesluit, worden betrokkenen gevraagd mee te denken over hoe de locaties het beste kunnen worden ingepast in het landschap. Dit kan in de vorm van een formele reactie, informeel kunnen betrokkenen contact opnemen met het ministerie van KGG en Vermilion en Vermilion gaat, als het zover is, de directe omgevingen van deze locaties benaderen. Daarbij gelden duidelijke richtlijnen, zoals rekening houden met de natuur, zoals planten en dieren en Vermilion moet op de locatie veilig en verantwoord gas kunnen winnen.

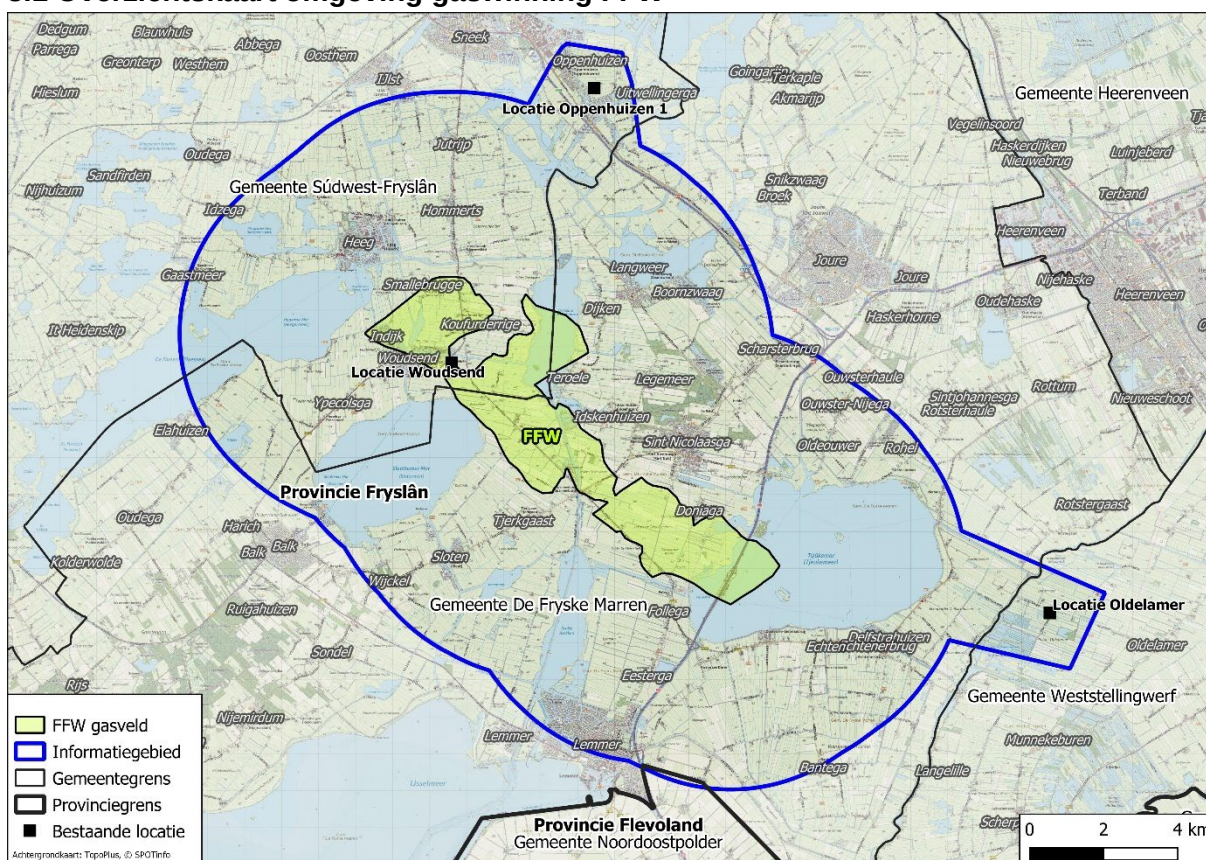
2.2.3 Planning aanleg locatie(s), pijpleidingen, bouwwerkzaamheden en boringen

Nadat de mijnbouwlocatie(s) zijn vastgesteld in het Voorbereidingsbesluit, kunnen betrokkenen aangeven waar Vermilion rekening mee moet houden in de planning voor de activiteiten in de directe omgeving, zoals de aanleg van de locatie(s), pijpleidingen, bouwwerkzaamheden en boringen. Dit kan in de vorm van een formele reactie, informeel kunnen betrokkenen contact opnemen met het ministerie van KGG en Vermilion en Vermilion gaat, als het zover is, de directe omgevingen van deze locaties benaderen. Het uitgangspunt is hier om de activiteiten uit te voeren met de minste effecten op bewoners en natuur. Denk hierbij aan omgevingsaspecten die niet binnen de vergunningsprocedure vallen, zoals transportroutes voor het werkverkeer, of zo min mogelijk bouwen tijdens vroege/late uren. Tijdens deze fase kunnen bewoners overlast ervaren.

3. Omgeving gaswinning FFW

In 2024 is de omgeving vastgesteld voor het project Gaswinning FFW. Zowel alle bewoners binnen een cirkel van 5 km om het gasveld heen, als regionale overheden en plaatselijke belangen, worden geïnformeerd, betrokken en krijgen de mogelijkheid om mee te denken waar dit mogelijk is, zoals beschreven [in paragraaf 2.2](#). Daarnaast zijn de twee omgevingen met de mogelijke aansluitpunten van de pijpleiding meegenomen bij Oppenhuizen en Oldelamer. Deze cirkel van 5 km is gemaakt, omdat dit het gebied is waar er mogelijke effecten van de gaswinning verwacht kunnen worden.

3.1 Overzichtskaart omgeving gaswinning FFW



Afbeelding 3-1: Overzichtskaart van de omgeving rondom het FFW-gasveld. Op de kaart staat het FFW-gasveld (lichtgroen), gemeente/provinciegrenzen (zwart), de 5 km cirkel om het gasveld heen en de dorpen die binnen deze cirkel vallen.

3.2 Betrokkenen

De onderstaande betrokkenen zijn bij het project gaswinning FFW in beeld gebracht. Als hier nog betrokkenen ontbreken, dan kunt u dit aangeven bij Vermilion via e-mail of telefoon. Deze lijst van betrokkenen kan tijdens de projectprocedure daarom gewijzigd worden. De contactgegevens van Vermilion kunt u vinden [op pagina 12](#).

Regionale bestuursorganen	Bedrijven	Maatschappelijke organisaties	Burgers
Gemeente De Fryske Marren Gemeente Súdwest-Fryslân Gemeente Weststellingwerf* It Wetterskip Fryslân Provincie Fryslân	Vitens	Bewonersvereniging De Grachten Doarpsbelang Aldegea, Idzegea en Sânfurd Doarpsbelang Jutryp-Hommerts Doarpsbelang Toppenhuzen - Twellingea Dorpsbelang Follega-Eesterga Dorpsbelang Tjerkgaast Dorpsbelang Wijckel Dorpsbelangen Gaastmeer Dorpsbelangen Woudsend e.o. It Fryske Gea LTO Noord Ondernemers Vereniging Langweer Ondernemersvereniging Gaastmeer Ondernemersvereniging Heeg Ondernemersvereniging Top en Twel Ondernemersvereniging Woudsend Plaatselijk Belang Bantega Plaatselijk belang De Trije Doarpen Plaatselijk Belang Doniaga Plaatselijk Belang Heeg Plaatselijk Belang Idskenhuizen Plaatselijk Belang Langweer e.o. Plaatselijk Belang Oldelamer Plaatselijk belang Ouwster-Trijegeaën Plaatselijk Belang Scharsterbrug Plaatselijk Belang Sint Nicolaasga Plaatselijk Belang Sloten Recreatieschap Marrekrite Staatsbosbeheer Stadsbelang IJlst Stichting Tegengas Tjeukemeer Stuurgroep Gaswinning Top en Twel	Alle bewoners die binnen de 5 km cirkel van het project gaswinning FFW wonen en in de omgeving van de mogelijke aanluitpunten voor de pijpleiding

**Indien nodig, wordt ook de gemeente Weststellingwerf betrokken in de procedure*

4. Participatie en informatie project Gaswinning FFW

Participatie en informatiemomenten zijn tijdens deze projectprocedure belangrijk voor het project Gaswinning FFW. De omgeving wordt dan per stap in de projectprocedure ook nauw betrokken en geïnformeerd. De stappen zijn als volgt:

- **Voornemen en voorstel voor participatie (VenP)*:** Hierin staat het plan voor het project en hoe de omgeving kan meedenken. Iedereen kan hierop reageren of oplossingen aandragen.
- **Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD)*:** Dit is een onderzoeksplan waarin staat wat wordt onderzocht en hoe dit wordt gedaan. Iedereen kan hierop reageren voordat deze definitief wordt. De onafhankelijke Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie mer) geeft advies.
- **Vaststellen Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD):** Dit onderzoeksplan vormt de basis voor het Milieueffectrapport (MER), waarbij er wordt gekeken naar alternatieven en milieueffecten.
- **Ontwerpvoorkeursbeslissing en Integrale effectenanalyse (IEA)(inclusief plan-MER)*:** De meest kansrijke optie wordt voorgesteld en de onderzoeken liggen ter inzage. Iedereen kan hierop een zienswijze indienen. De Commissie mer geeft advies.
- **Vaststellen voorkeursbeslissing (VKB):** De ministers nemen een voorkeursbeslissing. Hierin kiezen ze de route of locatie voor het project.
- **Vorbereidingsbesluit:** Het voorbereidingsbesluit reserveert de locatie, zodat er geen andere projecten kunnen plaatsvinden. Dit kan maximaal 1,5 jaar.
- **Ontwerpprojectbesluit en project-MER*:** Hierin staat hoe het project eruit gaat zien. Iedereen kan reageren voordat het definitief wordt. De Commissie mer geeft advies over het MER.
- **Vaststellen projectbesluit:** Het besluit over hoe het project eruit gaat zien is vastgesteld. Bij de Raad van State kan beroep worden ingediend tegen het definitieve projectbesluit en vergunningen.

* Een sterretje geeft weer bij welke stap een reactie of zienswijze ingediend kan worden.

Hieronder staat beschreven welke participatie- en informatiemomenten er tot nu toe zijn geweest in de projectprocedure. Naast de participatie en informatie per procedurestap, is er ook doorlopende informatievoorziening gedurende de hele procedure (beschreven [in paragraaf 4.3](#)). De participatie gaat vooral over de bovengrondse activiteiten van het project, zoals ligging en landschappelijke inpassing van de mijnbouwlocatie(s) en ondergrondse pijpleidingen. De ondergrondse activiteiten worden meegenomen in de vergunningprocedure van dit project, zoals de productie, verwachte bodemdaling en de Seismische Risico Analyse. Veel aandacht wordt besteed aan informatie over de bovengenoemde ondergrondse activiteiten verder in de procedure. Hierin zijn alleen geen keuzes te maken voor betrokkenen.

4.1 Voornemen en voorstel voor participatie

4.1.1 Bewonersbrief

Eind september 2024 ontvingen bewoners binnen het informatiegebied, zoals beschreven in hoofdstuk 3, een brief van het ministerie van KGG. Hierin is de procedure aangekondigd en toegelicht, is er uitgelegd waarom het project nodig is, is er uitgelegd wat er ter inzage lag en hoe men hierop kon reageren of participeren en zijn betrokkenen uitgenodigd voor de inloopbijeenkomst. Daarnaast heeft Vermilion alle plaatselijke belangengroepen een e-mail gestuurd met dezelfde informatie als in de bewonersbrief.

4.1.2 Informatiebijeenkomsten raden en staten regionale overheden

In oktober 2024 zijn er twee informatiebijeenkomsten georganiseerd door het ministerie van KGG voor politieke vertegenwoordigers van de provincie Fryslân, Wetterskip Fryslân en de gemeenten Súdwest-Fryslân, De Fryske Marren en Weststellingwerf op het provinciehuis in Leeuwarden. Vermilion was hier ook bij aanwezig. De regionale overheden hebben een officiële uitnodiging per brief van het ministerie van KGG ontvangen. Tijdens de bijeenkomst gaf Vermilion een presentatie over het project Gaswinning FFW en het voorstel voor participatie. Het ministerie van KGG gaf een presentatie over de projectprocedure en nut en noodzaak van gaswinning uit kleine velden. Er was voldoende ruimte om vragen te stellen over de onderwerpen. Op deze manier werden de politieke vertegenwoordigers al vroeg bij de procedure betrokken.

4.1.3 Inloopbijeenkomst in Sint Nicolaasga

Na publicatie van het Voornemen en voorstel voor participatie, werd eind oktober 2024 een inloopbijeenkomst georganiseerd door het ministerie van KGG in Sint Nicolaasga. Hier was Vermilion ook bij aanwezig. Tijdens de avond konden geïnteresseerden vrij inlopen en met medewerkers van het ministerie van KGG en Vermilion in gesprek gaan over het project. Op deze inloopbijeenkomst konden bewoners ook direct een reactie indienen bij de aanwezige notulisten. Er waren ongeveer 380 geïnteresseerde bezoekers naar deze inloopbijeenkomst gekomen. Door de overweldigende belangstelling was het erg druk en is, ook naar aanleiding van reacties, besloten de eerstvolgende inloopbijeenkomst te spreiden over twee avonden.

4.1.4 Dorpenoverleg in Woudsend

In februari 2025 heeft Vermilion een dorpenoverleg georganiseerd voor alle plaatselijke belangen die actief zijn in de omgeving van het project gaswinning FFW. Vermilion nodigde 19 plaatselijke belangen uit, waarvan er 10 aanwezig waren tijdens het overleg. Stichting Tegengas Tjeukemeer had ook een uitnodiging ontvangen en was vertegenwoordigd. Een aantal regionale overheden waren ook aanwezig, inclusief de wethouders van de gemeenten De Fryske Marren en Súdwest-Fryslân. Wethouder de Boer van gemeente Súdwest-Fryslân trapte de avond af met een toespraak aan de plaatselijke belangengroep. Tijdens de bijeenkomst gaf het ministerie van KGG een presentatie over de projectprocedure en nut en noodzaak van gaswinning uit kleine velden. Vermilion gaf een presentatie over het project Gaswinning FFW en het voorstel voor participatie. Betrokkenen konden goed in gesprek gaan over de genoemde onderwerpen.

4.1.5 Jaarvergadering Plaatselijk Belang Hommerts-Jutrijp

Vermilion en het ministerie van KGG zijn uitgenodigd door Plaatselijk Belang Hommerts-Jutrijp om een presentatie te geven op de jaarvergadering. In april 2025 heeft Vermilion een presentatie gegeven over het project gaswinning FFW en omliggende activiteiten. Het ministerie van KGG presenteerde over nut en noodzaak van gaswinning uit kleine velden en de projectprocedure. De gemeente Súdwest-Fryslân en Stichting Tegengas Tjeukemeer gaven op deze avond ook een presentatie over eigen standpunten.

4.2 Notitie Reikwijdte en Detailniveau

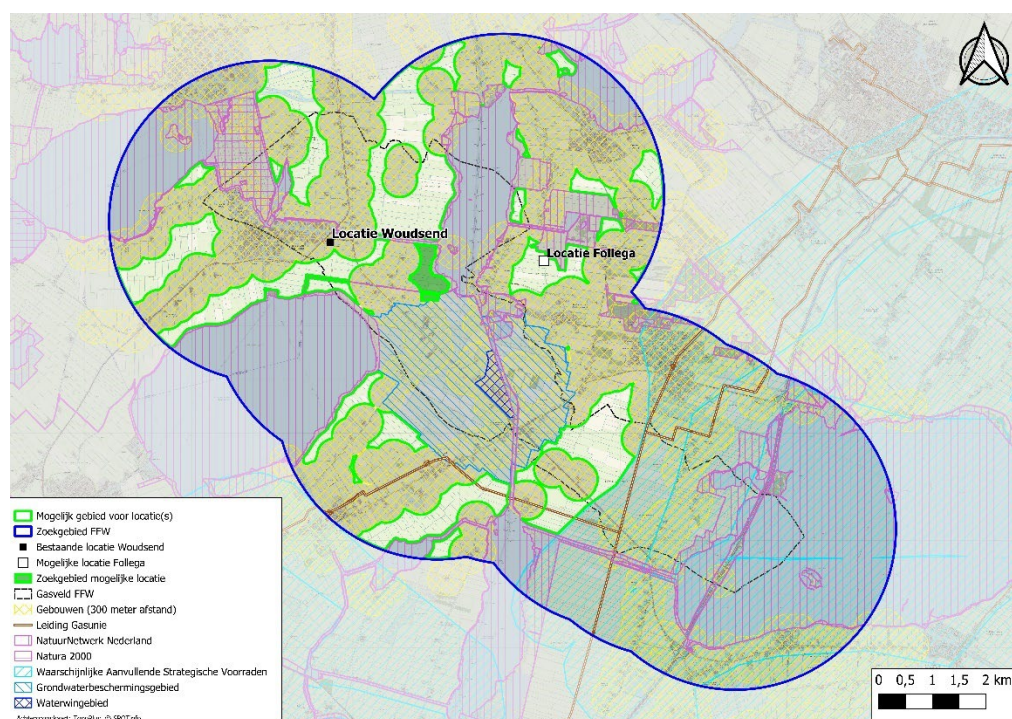
4.2.1 Bewonersbrief

Half mei 2025 ontvingen bewoners binnen het informatiegebied een brief van het ministerie van KGG. Hierin is de publicatie van de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD) bekendgemaakt, hoe men hierop kon reageren en zijn betrokkenen uitgenodigd voor de inloopbijeenkomsten. Vermilion heeft ook alle plaatselijke belangengroepen een e-mail gestuurd met dezelfde informatie als in de bewonersbrief.

4.2.2 Inloopbijeenkomsten in Woudsend en Sint Nicolaasga

Na publicatie van het concept-NRD, werden er in juni 2025 twee inloopbijeenkomsten georganiseerd door het ministerie van KGG in Woudsend en Sint Nicolaasga. Hier waren Vermilion en Bilfinger ook bij aanwezig. Bilfinger heeft, in opdracht van Vermilion, de concept-NRD opgesteld en gaat ook de MER schrijven. Het ministerie van KGG had dit keer voor twee avonden gekozen, één per gemeente, omdat de avond in oktober 2024 als erg druk werd ervaren en er op die manier minder het gesprek aan kon worden gegaan. In deze fase zijn er in totaal 160 bezoekers naar de inloopbijeenkomsten gekomen.

Tijdens de avond konden geïnteresseerden vrij inlopen en met medewerkers van de verschillende organisaties in gesprek gaan over het project en de concept-NRD. Daarnaast werden er, op veler verzoek van de omgeving, ook presentaties gegeven door het ministerie van KGG over de procedurestappen, de werking van gaswinning en nut en noodzaak ervan. Aan het einde van iedere presentatie was er ruimte om vragen te stellen. Verder was het bij Vermilion mogelijk om een voorkeurslocatie door te geven (rekening houdend met alle omgevingsfactoren). Eén bezoeker heeft een locatie als gebied aangegeven, welke op afbeelding 4.1 hieronder is aangegeven. Op deze inloopbijeenkomsten konden bewoners ook ter plekke een reactie met betrekking tot de concept-NRD indienen bij een aanwezige notulist. Bewoners hebben bij het ministerie van KGG aangegeven dat de toevoeging van de presentaties als zeer prettig is ervaren.



Afbeelding 4-1: Overzichtskartaal met het mogelijke zoekgebied voor locatie(s) met de verschillende omgevingsfactoren. De bestaande locatie Woudsend (zwart vierkant), de mogelijke locatie Follega (wit vierkant) en het zoekgebied voor een mogelijke locatie (groen vlak), gekozen op de inloopbijeenkomst, staan hierop weergegeven.

4.2.3 Digitale informatiebijeenkomst raden en staten regionale overheden

Op 3 juni werd er weer een informatiebijeenkomst voor politieke vertegenwoordigers van de provincie Fryslân, Wetterskip Fryslân en de gemeenten Súdwest-Fryslân, De Fryske Marren en Weststellingwerf georganiseerd door het ministerie van KGG. Er waren niet veel aanmeldingen hiervoor en daarom is deze digitaal gehouden. Er werden 3 presentaties gegeven door het ministerie van KGG, Vermilion en Bilfinger. Deze gingen over de projectprocedure, het project gaswinning FFW en de concept-NRD. Door de lagere opkomst was er extra ruimte om vragen te stellen, die dan ook zeker werd benut.

4.3 Doorlopende informatievoorziening

Tijdens de projectprocedure zijn er een aantal manieren waarop geïnteresseerden op de hoogte worden gehouden van het project:

- Op projectpagina's van het ministerie van KGG en Vermilion wordt informatie geplaatst over de projectprocedure (KGG) en inhoud van het project (Vermilion):
 - o Bureau Energieprojecten: rvo.nl/gaswinning-ffw
 - o Vermilion Energy: vermilionenergy.com/nl/ffw
- Informatie over de projectprocedurestappen wordt gepubliceerd in de Staatscourant en eventueel in relevante huis-aan-huisbladen.
- Aan de stappen uit de projectprocedure kunnen fysieke informatiebijeenkomsten worden gekoppeld. Tijdens de informatiebijeenkomsten kunnen vragen worden gesteld over de stukken die ter inzage liggen en zijn medewerkers van het ministerie van KGG en Vermilion aanwezig om in gesprek te gaan met bewoners en andere betrokkenen.
- 1-op-1 gesprekken met betrokkenen, zoals met plaatselijke belangengroepen of keukentafelgesprekken met bewoners.
- Er vinden enkele keren per jaar overleggen plaats met provincie Fryslân, Wetterskip Fryslân, gemeente Súdwest-Fryslân en gemeente De Fryske Marren op ambtelijk en bestuurlijk niveau.
- De wensen, zorgen en aandachtspunten vanuit de regio zijn voor ons van belang. Het ministerie van KGG en Vermilion gaan graag in gesprek met omwonenden en vertegenwoordigers van belangenorganisaties. Als u in gesprek wilt, dan kunt u dat laten weten via:
 - o Bureau Energieprojecten
 - Tel.: 070 - 379 89 79
 - E-mail: bureauenergieprojecten@minezk.nl
 - o Vermilion Energy
 - Tel.: 0517 – 493 333
 - E-Mail: infoln@vermilionenergy.com

4.4 Formele inspraakmomenten in de projectprocedure

Naast de doorlopende informatievoorziening zijn in de projectprocedure een aantal momenten voor het inbrengen van reacties, zienswijzen of uiteindelijk in beroep te gaan. De eerste twee momenten waren bij het Voornemen en voorste voor participatie en de concept NRD. Hierna volgen er mogelijkheden bij het aanwijzen van de voorkeurslocatie, de ontwerp-besluiten en de uiteindelijke besluiten. Meer informatie hierover staat op de projectpagina van Bureau Energieprojecten.

Bijlage

Bijlage 1: Reacties voorstel voor participatie 2024

In de periode van 27 september tot en met 7 november 2024 heeft iedereen kunnen reageren op het Voornemen en voorstel voor participatie. Op basis van de binnengekomen reacties, zijn het participatieplan en de concept-NRD aangepast. Hieronder kunt u lezen welke suggesties er zijn gedaan en wat het ministerie van KGG en Vermilion met deze suggesties hebben gedaan.

- ***Open, transparante en begrijpelijke informatie***

Het ministerie van KGG en Vermilion zetten de komende jaren alle informatie tijdig op de websites. Begrijpelijke taal is daarbij erg belangrijk. Zo wordt er bijvoorbeeld een korte publieksvriendelijke versie gemaakt van de concept-NRD. Op de concept-NRD kan iedereen reageren tijdens de terinzagelegging. Ook is er een poster gemaakt door het ministerie van KGG over de projectprocedure. Hierin staat wanneer de informatie-, inspraak- en beslismomenten zijn. Deze poster staat [op de website van RVO](#).

- ***Tijdig informeren over stand van zaken project vóór inspraakmomenten***

Uit veel reacties blijkt dat indieners nu al informatie verwachten die pas veel later in de procedure beschikbaar komt, zoals verwachte productie, bodemdaling en de Seismische Risico Analyse. Hier moeten eerst nog onderzoeken voor uitgevoerd worden. Het ministerie van KGG en Vermilion zullen daarom hun best doen nog duidelijker te communiceren wat de verschillende stappen zijn in de projectprocedure.

Het Voornemen en voorstel voor participatie was de eerste stap in de projectprocedure. Plannen en besluiten moeten vorm krijgen in de loop van het proces. Ook verder in de projectprocedure vindt er ambtelijk en bestuurlijk overleg plaats, worden er documenten op de websites gezet om in te lezen en op te reageren, worden er informatiebijeenkomsten georganiseerd en kan iedereen mee blijven denken en een mening geven over de plannen.

- ***Te vroeg vragen naar reacties over de winningslocatie***

Het document dat ter inzage lag en waar een reactie op gegeven kon worden, is het Voornemen en voorstel voor participatie. Hierin wordt beschreven hoe participatie eruitziet in het project. De volgende stap is de terinzagelegging van het concept-NRD. In de concept-NRD staan de kaders voor het op te stellen milieueffectrapport (MER) voor het project Gaswinning FFW. Wanneer deze ter inzage ligt, wordt er aan de omgeving gevraagd een reactie te geven over bijvoorbeeld de geplande ligging van de mijnbouwlocatie(s).

- ***Extra inspraakmoment na de locatiekeuze voor gedetailleerde uitwerking***

Er is gevraagd om een extra inspraakmoment, nadat de keuze voor de mijnbouwlocatie(s) bekend is gemaakt en voordat deze locatie(s) tot in detail wordt uitgewerkt. Om hieraan tegemoet te komen, heeft het ministerie van KGG besloten om de projectprocedure aan te passen middels een voorkeursbeslissing (VKB) en daarmee een extra inspraakmoment te houden, voordat de locatie(s) definitief worden gekozen en in detail uitgewerkt.

Als de minister van KGG het ontwerp-VKB vaststelt, kan iedereen een zienswijze indienen en daarmee reageren op de keuze van de locatie(s). Hiermee wordt al eerder in de procedure de mogelijkheid gegeven om te reageren op de locatiekeuze(s).

- ***Ontevreden over informatieavond in Sint Nicolaasga***

De inloopbijeenkomst op 22 oktober 2024 in Sint Nicolaasga trok veel bezoekers. dit zorgde ervoor dat de zaal erg druk was en het moeilijk was om één-op-één gesprekken te kunnen voeren. Het ministerie van KGG heeft deze ervaring gebruikt om de volgende inloopbijeenkomsten van de terinzagelegging van de concept-NRD te organiseren. Het ministerie van KGG heeft zowel een inloopbijeenkomst in Sint Nicolaasga als in Woudsend georganiseerd tijdens de terinzagelegging van de concept-NRD, wat de drukte beter verdeelde en het gesprek gemakkelijker maakte.

- ***Slechte zichtbaarheid en bereikbaarheid door reacties naar Drachten te sturen***

Reacties kunnen zowel per post naar Drachten worden gestuurd, als via het reactieformulier op de webpagina van RVO worden ingediend. Ook op andere momenten tijdens het vervolg van de projectprocedure kunnen reacties of zienswijzen worden ingediend via deze kanalen.

Naast de momenten tijdens deze officiële stappen in de projectprocedure, wil Vermilion graag met de omgeving in gesprek over de inrichting van de locatie. Ook zijn Vermilion en het ministerie van KGG benieuwd hoe mensen op de hoogte willen worden gehouden van de voortgang van het project. Dit kan tijdens de hele projectprocedure aangegeven worden bij het ministerie van KGG en/of Vermilion.

- ***Meedenken over lustenverdeling***

Het kabinet is momenteel aan het bekijken of het mogelijk is om de baten (opbrengsten) uit activiteiten in de diepe ondergrond deels te investeren in de regio waar de activiteiten plaatsvinden. Dit kan leiden tot een verdeling van lusten en lasten per gebied. Binnen het onderzoek wordt gezocht naar een model om de opbrengsten te verdelen wat op landelijk niveau kan gelden en ook voor andere projecten kan worden toegepast. De omgeving mag altijd laten weten hoe ze over bepaalde zaken denken.

Bijlage 2: Reacties communicatie en participatie concept-NRD

In de periode van 16 mei tot en met 26 juni 2025 heeft iedereen kunnen reageren op het concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). Op basis van de binnengekomen reacties, zijn het participatieplan en de NRD aangepast. Hieronder kunt u lezen welke suggesties er zijn gedaan en wat het ministerie van KGG en Vermilion met deze suggesties hebben gedaan.

- ***Geen transparant inspraakproces met eerlijke participatie van omwonenden***

In elke fase van het project zijn er inspraakmomenten in de projectprocedure, waarbij iedereen wordt uitgenodigd om een reactie in te dienen. Het volgende inspraakmoment is tijdens de terinzagelegging van de ontwerp-voorkeursbeslissing. Dan heeft de minister van KGG de voorkeur uitgesproken voor een locatiekeuze en vraagt iedereen om daarop te reageren. Daarnaast kan er dan gereageerd worden op het planMER en de integrale effect analyse, die de basis vormen voor de ontwerp-voorkeursbeslissing. Alle bewoners in het gebied ontvangen een brief, lokale en regionale bladen publiceren een advertentie en er komt een officiële bekendmaking in de Staatscourant over de reactiemogelijkheden.

Naast de inspraakmomenten, wordt er in dit participatieplan beschreven hoe de communicatie en participatie heeft plaatsgevonden met verschillende betrokkenen en hoe dit er uitziet voor de volgende procedurestap.

- ***Het nut van een reactie geven***

De huidige fase, de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau, is nog een volgende stap naar de planvorming en besluitvorming. Ook in latere fasen in het traject is er ambtelijk en bestuurlijk overleg, worden er stukken op de websites gezet, liggen besluiten en stukken ter inzage, zijn er informatiebijeenkomsten en kan iedereen zijn mening geven.

De reacties worden bekeken en samengevoegd in een reactienota. In de documenten die ter inzage liggen, wordt aangegeven hoe de reacties worden meegenomen in het vervolg van het project.

- ***Op de hoogte gehouden worden van vervolgstappen in het project***

Uit veel reacties blijkt dat indieners nu al informatie verwachten die pas veel later in het proces beschikbaar komt. Hiervoor moeten eerst nog onderzoeken worden uitgevoerd voor bijvoorbeeld het effect op het milieu of de omgeving.

Wij zullen daarom duidelijker communiceren wat de verschillende stappen zijn in de komende jaren, voordat er uiteindelijk besloten wordt of en hoe er gas uit dit gasveld gewonnen kan worden. Het hele traject dat voorafgaat aan gaswinning is weergegeven in de infographic die als bijlage bij deze nota is gevoegd.

- ***Duidelijke vermelding van drie locaties om misverstanden te voorkomen***

Het project gaswinning FFW gaat onder andere over het oprichten van maximaal drie mijnbouwlocaties (inclusief toegangsweg). Voor deze locaties worden een aantal mogelijkheden in het gebied onderzocht in samenspraak met de omgeving. In het plan-mer worden alle mogelijke plekken voor deze locaties tegen elkaar afgewogen. Het zijn en blijven maximaal drie mijnbouwlocaties.

- **Onduidelijk hoe definitief de voorkeursbeslissing op de gekozen locaties heeft**

In het plan-mer worden meerdere potentiële locaties voor diepboringen onderzocht. Op basis van dit onderzoek wordt een voorkeursbeslissing genomen voor maximaal drie locaties. Deze voorkeurslocaties worden in het vervolgproces nader onderzocht en uitgewerkt.

Na het nemen van de voorkeursbeslissing kunnen er geen nieuwe of andere tijdelijke locaties worden toegevoegd. Het alternatievenonderzoek in het plan-mer vormt daarmee de basis voor de besluitvorming, en de keuze voor locaties is na de voorkeursbeslissing definitief binnen het kader van het project.

- **Meer duidelijkheid over locatiekeuze en bijbehorende infrastructuur**

In het plan-mer wordt, op basis van het beoordelingskader zoals opgenomen in hoofdstuk 6.2 van het concept-NRD, een integrale effectenanalyse uitgevoerd. Hiermee worden de voorkeurslocaties en tracés geselecteerd, waarbij onder andere ruimtelijke, technische en milieukundige aspecten worden meegewogen. Onderzoek naar de bestaande locatie in Woudsend, inclusief verdere details, worden in dit onderdeel van het mer verder beschreven.

Na deze selectie worden in het project-MER de milieueffecten van de gekozen locaties en tracés verder onderzocht. Daarbij is specifiek aandacht voor effecten op de (lokale) waterhuishouding en andere relevante milieuthema's.

- **6 weken is te kort om effecten op watersysteem goed neer te zetten**

Zodra in het project-mer de effecten op het watersysteem in concept gereed zijn, wil Vermilion in gesprek met Wetterskip Fryslân om de onderzoeksresultaten te bespreken.

- **Meedenken over lustendeling**

Afgelopen jaar is er vanuit Het Kabinet een onderzoek¹ geweest over batendeling voor mijnbouwactiviteiten. Uit het onderzoek blijkt dat er geen algemeen herverdeelmiddel op te stellen is voor alle activiteiten. Daar wil het ministerie van KGG, in het kader van het sectorakkoord, afspraken met de sector over maken, zodat er meer uniformiteit komt.

¹ https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2025Z06093&did=2025D14092.